

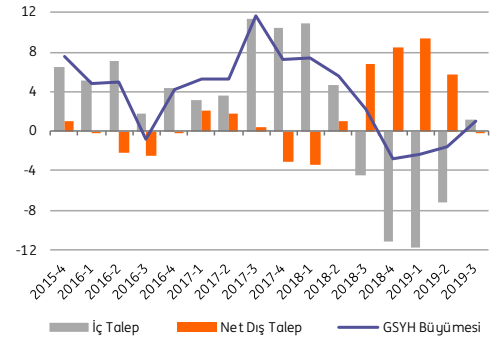
Destekleyici politika duruşu ve buna bağlı atılan çeşitli adımlar yanında zayıf baz etkisinin de yardımıyla ekonomideki ivmelenme devam ediyor...

2019 4. Çeyrek Gerçekleşme: +%6.0, ING Bank Tahmini: +%4.7, Piyasa Tahmini: +%5.0

- 2019'in 4. çeyreğinde GSYH, daha da ivmelenecek YY +%6.0 büyümeyle beklentilerden fazla bir performans gösterdi. 2019 genelinde büyüme ise %0.9 ile artıda kaldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre GSYH 3. çeyrekte %0.8 büyüdükten sonra 4. çeyrekte güçlenerek %1.9 artış kaydetti. Bu veriler, destekleyici politika duruşu ve bu çerçevede atılan çeşitli adımlar yanında zayıf baz etkisinin de yardımıyla ekonominin hızlanarak toparlanmaya devam ettiğini ortaya koydu.

- Talep kaynaklarına göre; 2019 genelinde toparlanma eğilimiyle hareket eden özel tüketim son çeyrekte büyümeyi %3.9 puan yükseltti. Bu ivmelenme sürecinde MB'nin munzam karşılıkları kredi büyümesini destekleme amacıyla kullanılmasına paralel hızlanan tüketici kredileri yanında ciddi bir düşüş kaydeden faizlerin kredi talebini yukarı çekmesi de önemli rol oynadı. Hükümet'in maliye politikasında benimsediği destekleyici duruşun bir sonucu olarak 2017'in 2. çeyreği sonrası dönemde artıda seyreden kamu tüketim harcamaları 4. çeyrekte de YY %2.7 yükselirken, büyümeye %0.4 puanlık katkı sağladı. Önceki beş çeyrekte daralan özel yatırım harcamaları son çeyrekte de daralsa da, YY %-0.6 olan bu rakam artan kredi itkisi ve gerileyen kredi faizlerinin de etkisiyle Ağustos 2018 kur şoku sonrasında ki en düşük daralma oranı oldu ve önümüzdeki dönemde yatırımların yeniden artışa döneceğinin işaretlerini verdi. Kırımda ise görece olumlu seyrinde makine yatırımlarındaki YY%11.7'lik artış önemli rol oynadı. Dış dengelenme sürecinin sona ermesi ve toparlanan taleple ithalatın YY%29.3 sıçraması sonucu net ihracatın katkısı %-4.7 puanla 2011 ortasından bu yana en düşük düzeye geldi. Son olarak, stok değişimleri büyümeyi %6.5 puan yükseltti ve performansı en fazla yükselten kalem oldu. İktisadi faaliyet kollarına göre, inşaat büyümeyi düşüren tek sektör olurken, hizmetler ve sanayi en yüksek katkıyı sağlayan sektörler oldu. Bu durum, toparlanmanın sektörlere yayılmaya devam ettiğini ortaya koydu.

- Sonuç olarak, 1) düşük tüketici güvenine rağmen özel tüketim güçlenirken ve 2) makine yatırımlarının hızlanmasıyla toplam yatırımların önümüzdeki çeyrekte artıya döneceği işaretleri netleşirken; genel olarak ekonomik aktivite destekleyici politika duruşuyla ivmelenmeye devam etti. Kompozisyonda ise net ihracattan özel tüketim ve stok biriktirmenin desteklediği iç talebe doğru yavaş bir kayış dikkat çekti. Öte yandan, hızlı bir faiz indirim sürecinin katkı sağladığı finansal koşullardaki normalleşme yanında güçlenen kredi büyümesiyle büyümedeki toparlanma eğilimi bu yıl da devam ediyor.

Talep Unsurlarının GSYH Büyümesine Katkıları (%)

	2018				Yıllık	2019				Yıllık
	1Q18	2Q18	3Q18	4Q18		1Q19	2Q19	3Q19	4Q19	
Hanehalkının Tüketimi	3.7%	1.6%	0.4%	-4.7%	0.0%	-3.1%	-0.6%	1.1%	3.9%	0.4%
Devletin Tüketim Harcamaları	0.7%	1.3%	0.8%	0.8%	0.9%	0.9%	0.5%	0.7%	0.4%	0.6%
Sabit Sermaye Olujumu	3.0%	1.9%	-1.3%	-3.5%	-0.2%	-3.7%	-7.1%	-3.5%	-0.2%	-3.6%
Stok Değişimleri	3.4%	-0.1%	-4.4%	-3.9%	-1.5%	-5.8%	-0.1%	2.9%	6.5%	1.1%
Net İhracat	-3.4%	1.0%	6.8%	8.4%	3.6%	9.4%	5.7%	-0.2%	-4.7%	2.3%
İhracat (Eksik) İthalat	3.6%	0.0%	-3.7%	-6.2%	-1.9%	-7.5%	-3.9%	1.5%	5.8%	-0.8%
GSYH	7.4%	5.6%	2.3%	-2.8%	2.8%	-2.3%	-1.6%	1.0%	6.0%	0.9%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

GSYH Büyümesine İktisadi Faaliyet Kollarının Katkıları (%)

	2018					2019				
	1Q	2Q	3Q	4Q	Yıllık	1Q	2Q	3Q	4Q	Yıllık
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0.2%	0.0%	0.3%	0.0%	0.1%	0.1%	0.1%	0.4%	0.1%	0.2%
Sanayi	1.6%	0.9%	0.2%	-1.4%	0.3%	-0.8%	-0.6%	0.3%	1.2%	0.0%
İnşaat	0.5%	0.1%	-0.5%	-0.6%	-0.2%	-0.6%	-1.0%	-0.6%	-0.3%	-0.6%
Hizmetler	2.4%	2.0%	1.0%	-0.2%	1.2%	-0.8%	0.0%	0.2%	1.8%	0.4%
Bilgi ve İletişim	0.2%	0.2%	0.1%	0.1%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.2%	0.1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0.1%	0.5%	0.3%	-0.8%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.8%	0.3%
Gayrimenkul faaliyetleri	0.4%	0.1%	0.2%	0.4%	0.2%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%
Mesleki, idari ve destek hizmet	0.7%	-0.1%	-0.4%	-0.7%	-0.2%	-0.7%	-0.2%	0.1%	0.3%	-0.1%
Kamu yönetimi, eğitim, insan s:	0.6%	1.4%	1.2%	0.8%	1.0%	0.9%	0.2%	0.5%	0.3%	0.5%
Diğer hizmet faaliyetleri	0.2%	0.1%	0.1%	0.0%	0.1%	0.0%	-0.1%	0.0%	0.3%	0.1%
Sektörler toplamı	6.8%	5.1%	2.3%	-1.9%	2.8%	-1.6%	-1.1%	0.8%	5.2%	0.9%
Vergi-sübvansiyon	0.7%	0.5%	0.0%	-0.9%	0.0%	-0.8%	-0.5%	0.2%	0.8%	-0.1%
GSYH	7.4%	5.6%	2.3%	-2.8%	2.8%	-2.3%	-1.6%	1.0%	6.0%	0.9%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan   Bař Ekonomist   + 90 212 329 0751   muhammet.mercan@ingbank.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).